

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Fenyves Laszlo.*

Cím: *Egyetemi hallgatók harca egymással.*

Forrás: *Az Est*

Bp.
(Hely)

418. IV 28

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

378.24

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszám

Egyetemi hallgatók harca egymással

— Az Est tudósítása —

A mennyi objektivitás lehet a szándékom tarsolya, azt mind bele- raktam, mikor vándorútra keltem, hogy a ma délután újból egymás há- jába kapni szándékozó budapesti egyetemi tanulók körülményeit, há- borúságának okait megláthassuk.

Budapesten ma hatezer tudomány- egyetemi hallgató és ezerhatszáz mű- egyetemi hallgató van, a békeidőbeli négyezer helyett, természetesen a többségük ezeknek is katona, csak ideiglenesen szabadságon van itthon, vagy pedig — már mankón kopog végig az Alma Mater folyosóin. Bele- értetődnek számukba a női tanu- lók is.

Nagyobbára a tudományegyetem egyesületeinek adataival fogok foglal- kozni, mert a harc is ezen az oldalon tört ki: főleg jogászok, orvosnöve- dékek és bölcsészethallgatók közt. A harc oka kétféle. Az egyiket a mély bölcsességű zsidó szállóigével lehet jellemezni: a szegénység veszekszik. A másik ok még szomorubb, de ér- telhető. Azelőtt szabadelvű párti és függetlenségi politikusok keze nyult bele a fiatalság egyetemi épületébe, — emlékezhetünk még a tüntetési négyeszőg lovasrendőr-attakjaira —

ma konzervatívok és radikálisok.

Az egyetemi ifjuságnak több egy- lete van, ezek közül az *Egyetemi Kör-* nek csak társasköri szerepe volna, az egykor nagyon frekvenciált helyi- ségeknek azonban ma alig van kö- zönsége.

A Kórház-Egylet

Az *Egyetemek Kórház-Egylete* mind a két fővárosi egyetem hallgatói ré- szére tartatik fenn, az Üllői-ut 22. szám alatt lévő házban. E házon kívül a Kórház-Egyletnek 170.000 korona vagyona van és minden egye- temre beiratkozott hallgató után fél- évenként 1—1 korona, összesen tehát annyi két koronája egy évben, a hány egyetemi hallgató van Budapesten. Mindezeket az alapokat és pénzeket az egyetem rektori hivatala, illetve tanácsjegyzője, *Margittay Antal* kezeli, a ki a vagyonhoz csatolt pénzek után 1% kezelési költséget kap. Szubvenciót évi 10.000 koronát kap az egylet, illetve a klinika ennyi ösz- szeg erejéig természetbeni támoga- tást ad. (Beteg-kosztot.)

Ezzel szemben a következő té- nyek állanak. Az Üllői-ut 22. számú kórházban száz ágy áll fenn, nagyob- bára 80—90 van belőlük elfoglalva. De csak részben diákok, mert a kór-

ház a Vöröskereszt céljaira aján- tatott fel s ennek ellenében a Vörös- kereszt-Egylet fejenként és naponként 6 koronát fizet a kórháznak. A há- boru első évét leszámítva: a *Kórház- Egylet az egyetemen lévő alapjaiból és jövedelméből nem is igényelt egy fillért sem, immár harmadik éve.* A mikor készséggel elismerem, hogy egyleti adminisztrációs kiadás szintén egy fillér sem szerepel, világosan előáll a kérdés: ha nagy nyomoruság van az egyetemi hallgatók között, mint a hogy van, miért nem használják fel a sok százezreket kitevő kamatokat és éppen az egyetemi hallgatóktól el- szedett két koronákat? Vagy ha csak kórház céljaira lehet azokat fel- használni s erre pedig nincs szükség, — a mit kéltek — miért szedik el a szegény egyetemi hallgatóktól e két koronákat is?

A Segély-Egylet

Az *Általános Egyetemi Segély Egye- sület*, ez lenne, vagy lett volna hi- vatva a szegénysorsu tudomány- egyetemi hallgatók sanyaru helyze- tén segíteni: pénzbeli segélylyel és lakással. Mert az étkezés a Mensa Academicához tartozik.

A SegélyEgylet vagyona mind- össze 55.000 korona és itt is minden egyetemi hallgató után félévenként 1—1 korona, tehát évenként most körülbelül 12.000 korona.

Nézzük csak, mit segítettek?

Ebben a tanévben, tehát a szept- embertől februárig terjedő *egész első félévben és azóta a mai napig kiadtak összesen: 3807 korona 90 fillért.* Igaz, ebben nincs egy fillér kezelési költség sem. De talán mégis indokolt a meg- jegyzés: nyomor van, pénzük van hozzá, hát miért nem segítenek?

A feltűnően csekély pénzbeli segít- ségen kívül két másik akcióval is támogatja az általános segély-egye- sület az egyetemi hallgatókat. Az egyik a lakásakció. Az egyetemi hall- gatóknak kaszárnyákban való elhe- lyezése csődöt mondott, mert e he- lyeiken nincs a fiatalságnak mozgási szabadsága és husz-harminc hallgató- val megtömött terem valóban nem is tanulásra alkalmas helyiség.

A Mehmedszultán-ut 11. alatt levő egyemeletes házat báró *Révay* az egylet céljaira odaadta, de most ezek a szobák olyan mizerábilis állapot- ban vannak, hogy a helyiségek egye- nesen közegészségellenesek. Külön- ben itt is csupán mintegy huszan- harmincan lakhatnak s a diákság lakásinsége mellett nem jön számba ez a segítség. Azonkívül itt sincs gon- doskodás a női egyetemi hallgatók- ról, ezek részére nincsen ruha és cipő.

Megindul most a ruházati akció. A népjóléti miniszterium ruházati bizottsága fog adni ruhát és cipőt az egyetemi hallgatóknak, egyleti

Közl igazolás mellett: egy II-od osztályú ruhát 170 koronáért, egy pár cipőt 60—70 koronáért. Ez kétségen kívü jó és szükséges, de a ruhák és cipők áráról is gondoskodni kell.

A Mensa

Harmadik segély-egylete a tudományegyetemnek a *Mensa Acad*

mica. Molnár-utca 11. szám alatt. A Mensa-egyletnek szintén jár minden hallgató után félevenkint 1—1 korona, vagyona 266.000 korona.

Az élekezésben bizonyos számú hallgató, körülbelül háromszáz kap ebédet és vacsorát. Százan ingyen kapják, kétszázan pedig az ebédet 1 korona 50 fillérért, a vacsorát 90 fillérért. A vállalkozónak az egylet ugy minden ebéd, mint minden vacsora után 30—30 fillért fizet rá. Az ebéd levesből, húsfeltétes főzelékből, tésztából, kenyérből áll. A vacsora valami pörkölt, vagy főzelék feltéttel. Megegyezés és engedelem szerint. Csak egy kenyérgyget kell leadni kenyérért és tésztáért együttesen, ámde állítólag a gyakorlatban ez nincsen így.

Ez még a legjobban funkcionáló egylete az ifjuságnak, de ennek működése sem terjed ki elég széles körre.

Holott, ha valamikor, ugy háboruban van szükség az ilyen intézmények legszélesebb körü működésére.

Az első két egyesületnek az élén Zsembery István és Hindy Zoltán orsz. képviselők állanak, a Mensának báró Sintinis, a lengyel-magyar szövetség vezetője. Az Egyetemi Körnek pedig Kábássy Béla, a kik mind a négyen együtt dolgoznak, vagy a hogy kifogásolják a működésüket: egy politikai csoportba tartoznak.

Ellenük szervezkedtek a radikális egyetemi hallgatók és *Országos Diák-alap Egyesület* cím alatt azok, a kik nincsenek megelégedve az előbb leírt egyesületek működésével. Gyűjtést indítottak egy országos diákalap céljaira és ma délután 6 órakor a régi képviselőházban Lukács György v. b. t. t., Hantos Elemér, Hock János és Kóbor Tamás vezetésével nagygyűlést tartanak.

A vita, a harc nem fog ma délután elintéződni, évek alatt sem. Az egyetemre mindenik politikai párt bebozsátotta csápjait, az egyetem céljai és a fiatalság érdekeinek nagy kárára. Legalább mindkettlen jól dolgoznának ezentul!

Fényes László.